

O CZYM NALEŻY PAMIĘTAĆ PRZY WYPEŁNIANIU OŚWIADCZENIA MAJĄTKOWEGO

Informacja dla samorządu powiatu mieleckiego

Urząd Starostwa Powiatowego w Mielcu

KTO I KOMU JEST ZOBOWIĄZANY SKŁADAĆ OŚWIADCZENIE MAJĄTKOWE:

- radny - przewodniczącemu rady powiatu – *druk oświadczenia majątkowego radnego powiatu (do pobrania formularz [PDF](#) lub [DOC](#));*
- starosta, przewodniczący rady powiatu - wojewodzie;
- wicestarosta, członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu, skarbnik powiatu, kierownik jednostki organizacyjnej powiatu, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu starosty - staroście - *druk oświadczenia majątkowego (do pobrania formularz [PDF](#) lub [DOC](#)).*

TERMINY SKŁADANIA OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

Osoby składające oświadczenia majątkowe - *art. 25 c ustawy o samorządzie powiatowym* zobligowane są następującymi terminami:

1. Pierwsze oświadczenie majątkowe składane jest 30 dni od dnia:

- złożenia ślubowania (radny),
- powołania na stanowisko,
- zatrudnienia,
- odebrania upoważnienia bądź pisma informującego o możliwości wydawania decyzji administracyjnych w imieniu starosty

wg stanu na dzień objęcia stanowiska

Pierwsze oświadczenie powinno obejmować dochody osiągnięte w roku składania oświadczenia.

Należy pamiętać, że informacje zawarte w pierwszym oświadczeniu powinny być podane według stanu na dzień zdarzenia uzasadniającego złożenie oświadczenia, o którym mowa powyżej.

W przypadku gdy radny przed dniem wyboru prowadził działalność gospodarczą z wykorzystaniem mienia powiatu, w którym uzyskał mandat, to do pierwszego oświadczenia majątkowego ma obowiązek dołączyć informację o sposobie i terminie zaprzestania prowadzenia takiej działalności gospodarczej – *druk*. Jeżeli radny przed rozpoczęciem wykonywania mandatu, takiej działalności gospodarczej nie zaprzestał prowadzić, to w takiej sytuacji ma 3 miesiące od dnia złożenia ślubowania, aby zaprzestać ją prowadzić - *art. 25 b ustawy o samorządzie powiatowym*.

W przypadku zmiany w trakcie kadencji na stanowisku przewodniczącego rady, nowo wybrany przewodniczący swoje kolejne oświadczenie składa wojewodzie (wraz z kopią uchwały o wyborze na stanowisko przewodniczącego oraz wcześniej złożonymi oświadczeniami majątkowymi). Sam wybór na przewodniczącego rady nie powoduje obowiązku złożenia oświadczenia majątkowego w związku z tym faktem. Obowiązujące pozostają terminy złożenia oświadczenia przewidziane dla radnych, zmienia się jedynie osoba, której składa się oświadczenie majątkowe – jest to nie przewodniczący rady, lecz wojewoda.

W przypadku gdy członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu, skarbnik powiatu, kierownik jednostki organizacyjnej powiatu, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu starosty, prowadził działalność gospodarczą przed dniem wyboru, powołania, zatrudnienia lub odebrania upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych, to do pierwszego oświadczenia majątkowego zobowiązany jest dołączyć informację o sposobie i terminie zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej - [druk](#). Osoby, te zgodnie z art. 4 pkt. 6 *ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne* osoby, w dniu zaistnienia przyczyny składania oświadczenia (tzn. dzień wyboru, powołania, zatrudnienia lub odebrania upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych) nie mogą prowadzić działalności gospodarczej. Naruszenie zakazów, o których mowa ww. art. zgodnie z artykułem 5 punkt 2 ww. ustawy, stanowi podstawę do odwołania ze stanowiska.

2. Kolejne oświadczenia składane są:

- do 30 kwietnia każdego roku, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

Kolejne oświadczenia powinny obejmować dochody osiągnięte w roku poprzednim.

3. Ostatnie oświadczenie składane jest:

- na dwa miesiące przed upływem kadencji (radny) - wg stanu na dzień sporządzenia,
- w dniu odwołania ze stanowiska,
- w dniu rozwiązania umowy o pracę,
- w dniu wygaśnięcia lub unieważnienia dokumentu upoważniającego osobę do wydawania decyzji administracyjnych w imieniu starosty

wg stanu na dzień zdarzenia uzasadniającego złożenie oświadczenia.

Ostatnie oświadczenie powinno obejmować dochody osiągnięte w roku składania oświadczenia. W takim przypadku, informacje zawarte w oświadczeniu powinny być podane według stanu na dzień zdarzenia uzasadniającego złożenie oświadczenia, o których mowa powyżej.

Do oświadczeń majątkowych osoba zobowiązana jest dołączyć kopię swojego zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) za rok poprzedni i jego korektę.

Uwaga:

Oświadczenie majątkowe nie musi być złożone bezpośrednio osobie dokonującej analizy oświadczenia. Możliwe jest przesłanie go pocztą. Jeśli oświadczenia nie składa się bezpośrednio do rąk podmiotu dokonującego analizy, należy złożyć je w zamkniętej,

podpisanej kopercie zaadresowanej na ten podmiot z adnotacją” oświadczenie majątkowe”. Jest to związane z tym, że nie wszystkie informacje zawarte w oświadczeniu są jawne.

PODSTAWA PRAWNA SKŁADANIA OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

Radny, członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu, skarbnik powiatu, kierownik jednostki organizacyjnej powiatu, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu starosty, na podstawie art. 25c ustawy i następcie z dnia 5 czerwca 1998 r. *ustawy o samorządzie powiatowym* zobowiązani są do składania oświadczeń majątkowych.

Wzory oświadczeń majątkowych zostały określone w akcie wykonawczym Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2003 r. *w sprawie określenia wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego powiatu, członka zarządu powiatu, sekretarza powiatu, skarbnika powiatu, kierownika jednostki organizacyjnej powiatu, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu starosty.*

NIEZŁOŻENIE OŚWIADCZENIA MAJĄTKOWEGO

Dodatkowy termin.

Jeżeli określone w ustawie o samorządzie powiatu terminy na złożenie oświadczenia majątkowego nie zostaną dotrzymane przez osoby zobowiązane do ich składania, to odpowiednio przewodniczący rady powiatu, wojewoda lub starosta w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia niedotrzymania terminu wzywa osobę, która nie złożyła oświadczenia, do jego niezwłocznego złożenia, wyznaczając dodatkowy czternastodniowy termin. Termin ten liczy się od dnia skutecznego doręczenia wezwania.

Sankcje.

Niezłożenie oświadczenia majątkowego, mimo upływu dodatkowego terminu, skutkuje w przypadku:

- radnego - wygaśnięciem mandatu,
- członka zarządu powiatu, sekretarza powiatu, skarbnika powiatu, kierownika jednostki organizacyjnej powiatu, osobę zarządzającą, i członka organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osobę wydającą decyzje administracyjne w imieniu starosty - utratę wynagrodzenia za okres od dnia, w którym powinno być złożone oświadczenie, do dnia złożenia oświadczenia (w przypadku, gdy oświadczenie zostanie złożone po wyznaczonym terminie) oraz odwołanie lub rozwiązanie umowy o pracę najpóźniej po upływie 30 dni od dnia, w którym upłynął termin do złożenia oświadczenia.

Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy.

Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym, powoduje odpowiedzialność na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego: *Kto, składając zeznanie mając służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na*

podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

OGÓLNE ZASADY WYPEŁNIANIA OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

Oświadczenie majątkowe należy wypełnić:

- starannie, rzetelnie, zgodnie z prawdą, nie pomijając żadnej rubryki,
- wykazać majątek znajdujący się w kraju i za granicą,
- wykazać wierzytelności pieniężne,
- każdorazowo określić przynależności poszczególnych składników majątku, dochodów i zobowiązań do majątku odrębnego osoby składającej oświadczenie, bądź do majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową,
- nie podajemy elementów majątku należącego do dzieci (darowizny, spadki) nawet jeżeli są one niepełnoletnie,
- nie podajemy majątku odrębnego współmałżonka oraz uzyskanych przez niego dochodów,
- brak obowiązku dołączania dokumentów źródłowych,
- nie pozostawiamy pustych rubryk, nie wpisujemy „nie”, „nie posiadam”, „nie prowadzę”, „nie osiągnąłem/nie osiągnęłam” lub znaku „Z”, nie skreślamy rubryk. Jeżeli jakaś rubryka nie znajduje w danym przypadku zastosowania, to zgodnie z pkt 2 uwag do oświadczenia, należy wpisać „**nie dotyczy**”,
- w rubrykach mających zastosowanie w konkretnym przypadku wpisujemy wszystkie wymagane elementy zawarte w opisie rubryki, na przykład w sytuacji, gdy w pozycji wymagane jest podanie zarówno przychodu jak i dochodu, należy podać obie te wartości,
- oświadczenie składa się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach wraz z dwiema kopiami całego, kompletnego i podpisanego zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) za rok poprzedni i jego korektą,
- w przypadku oświadczeń składanych wg stanu na koniec roku, należy dołączyć kopię zeznań podatkowych np. PIT-37, PIT-36, PIT-28, PIT-38, PIT-39 (nie ma obowiązku dołączania dokumentów źródłowych),
- oświadczenie składa się według stanu na dzień określony wymogami (nie zawsze jest nim dzień sporządzania oświadczenia),
- w przypadku złożenia oświadczenia wypełnionego przy użyciu komputera lub przez inną osobę, składający oświadczenie musi każdą stronę parafować natomiast ostatnią stronę oryginalnie podpisać (odręcznie),
- w przypadku składania oświadczenia w postaci kserokopii, każda strona kserokopii musi być opatrzona oryginalnym podpisem składającego oświadczenie.

Ustawy samorządowe ani inne przepisy nic nie mówią o dopuszczalności składania korekty oświadczenia majątkowego. W przypadku złożenia prawidłowo wypełnionego

oświadczenia, którego treść może budzić wątpliwości podczas porównania z poprzednim oświadczeniem, do składanego oświadczenia można dołączyć stosowne wyjaśnienia.

PRZYKŁAD: zobowiązany w poprzednim roku wykazał w oświadczeniu samochód osobowy o wartości 50.000,00 zł. W oświadczeniu składanym za bieżący okres, nie wykazał tego samochodu. Wówczas, jeżeli zobowiązany faktycznie nie posiada tego samochodu, bo np.:

- samochód uległ wypadkowi i został zezłomowany – składa wyjaśnienie wskazując powód niewykazania samochodu.

PRZYNALEŻNOŚĆ MAJĄTKU

Składane oświadczenia majątkowe dotyczą majątku osobistego (odrębnego) oraz majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową. Wypełniając oświadczenie należy określić przynależność poszczególnych składników majątkowych, dochodów i zobowiązań do jednej z tych mas majątkowych.

Z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) chyba, że przyszli małżonkowie postanowią inaczej, potwierdzając ten fakt w formie pisemnej. Wspólność majątkowa obejmuje przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania małżeństwa przez oboje małżonków lub przez jednego z nich tworząc w ten sposób majątek wspólny. Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków.

Zgodnie z art. 31 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy **wspólność majątkowa** (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków.

Dorobek ten tworzą przede wszystkim:

- 1) pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków;
- 2) dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków;
- 3) środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków;
- 4) kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, 321, 568, 695 i 875),

Przedmioty zwykłego urządzenia domowego służące do użytku obojga małżonków są objęte wspólnością ustawową także w przypadku, gdy zostały nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił.

Zgodnie z art. 33 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy – w skład majątku odrębnego („**majątku osobistego**”) każdego z małżonków wchodzi:

- 1) przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności ustawowej;
- 2) przedmioty majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił;
- 3) prawa majątkowe wynikające ze wspólności łącznej podlegającej odrębnym przepisom;
- 4) przedmioty majątkowe służące wyłącznie do zaspokajania osobistych potrzeb jednego z małżonków;
- 5) prawa niezbywalne, które mogą przysługiwać tylko jednej osobie;
- 6) przedmioty uzyskane z tytułu odszkodowania za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia albo z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; nie dotyczy to jednak renty należnej poszkodowanemu małżonkowi z powodu całkowitej lub częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej albo z powodu zwiększenia się jego potrzeb lub zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość;
- 7) wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za pracę lub z tytułu innej działalności zarobkowej jednego z małżonków;
- 8) przedmioty majątkowe uzyskane z tytułu nagrody za osobiste osiągnięcia jednego z małżonków;
- 9) prawa autorskie i prawa pokrewne, prawa własności przemysłowej oraz inne prawa twórcy;
- 10) przedmioty majątkowe nabyte w zamian za składniki majątku osobistego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

CO ZOSTANIE UJAWNIONE W BIULETYNIE INFORMACJI PUBLICZNEJ

Następujące informacje podane są do publicznej wiadomości:

- zgromadzone środki pieniężne oraz papiery wartościowe,
- posiadane nieruchomości: dom, mieszkanie, gospodarstwo rolne czy inne nieruchomości,
- udziały i akcje w spółkach handlowych,
- posiadanie udziałów i akcji w spółkach handlowych z udziałem wojewódzkich osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby (dotyczy tylko radnych),
- nabycie od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostki samorządu terytorialnego, ich związków lub od komunalnej osoby prawnej mienie podlegające zbyciu w drodze przetargu,
- prowadzenie działalności gospodarczej bądź zarządzanie działalnością gospodarczą lub bycia przedstawicielem, pełnomocnikiem takiej działalności. Nie dotyczy działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego,
- pełnienie funkcji członka zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej w spółkach handlowych, spółdzielniach, fundacjach prowadzących działalność gospodarczą. Nie dotyczy rad nadzorczych spółdzielni mieszkaniowych,
- dochody osiągnięte z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej lub zajęć,

- składniki mienia ruchomego o wartości powyżej 10 000 zł,
- zobowiązania pieniężne o wartości powyżej 10 000 zł.

KROK PO KROKU CZYLI O CZYM PAMIĘTAĆ WYPEŁNIAJĄC OŚWIADCZENIE MAJĄTKOWE

CZĘŚĆ A (JAWNA)

Należy określić nazwę sprawowanej funkcji, poprzez skreślenie niewłaściwych określeń wymienionych na początku oświadczeń składanych przez członków zarządu, skarbników, sekretarzy powiatu, itp.

I. Zasoby pieniężne.

W tym punkcie należy wykazać **środki pieniężne w walucie polskiej i obcej** zgromadzone zarówno w gotówce jak i w formie bezgotówkowej (np. na rachunkach bankowych, rachunkach oszczędnościowych, ubezpieczenia itp.), jak również środki znajdujące się w dyspozycji innych osób fizycznych i prawnych, czyli na przykład udzielone pożyczki.

Przepisy dotyczące oświadczeń majątkowych nie wprowadzają dolnej granicy, od której deklaruje się posiadane środki pieniężne, należy więc ujawnić wszystkie posiadane środki.

Bez znaczenia jest miejsce przechowywania środków: w domu, na lokacie, na rachunku oszczędnościowo rozliczeniowym ROR, w kasie zapomogowo-pożyczkowej czy zdeponowane na rachunkach w celu oszczędzania na określony cel (ubezpieczenie na życie, środki gromadzone w III filarze w ramach ubezpieczenia emerytalnego itp.).

Należy określić kwotę oraz walutę, w jakiej zgromadzono środki pieniężne. Pamiętać należy o podaniu nazwy waluty w jakiej zostały zgromadzone środki pieniężne. Nie ma obowiązku podawania miejsca przechowywania środków pieniężnych (wskazywania nazwy banku czy rodzaju konta).

W tym punkcie należy również wykazać szeroko rozumiane **papiery wartościowe**, takie jak np.: akcje, obligacje, weksle, bony skarbowe, certyfikaty inwestycyjne, jednostki uczestnictwa, itp., wyemitowane na podstawie właściwych przepisów prawa polskiego i obcego. Definicja papierów wartościowych zawarta jest w art. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. *o obrocie instrumentami finansowymi*. Należy podać ilość posiadanych papierów wartościowych osobno dla każdego rodzaju oraz ich wartość według stanu na dzień, na który składane jest oświadczenie majątkowe tj. według stanu na dzień 31 grudnia lub na dzień zaistnienia określonego zdarzenia, z którym przepisy wiążą obowiązek złożenia.

Przykład: obligacje Skarbu Państwa sztuk 10 zakupione w roku 2018 za kwotę 120 000 zł – małżeńska wspólność majątkowa.

II. Nieruchomości.

Punkt podzielono na 4 części:

1. poz.1 – **Dom** - z uwagi na fakt, iż żaden przepis ustaw zobowiązujących do składania oświadczeń majątkowych nie definiuje tego pojęcia, należy przez to rozumieć budynek mieszkalny jednorodzinny, czyli budynek wolno stojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku, zgodnie z art. 3 pkt 2a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*. Dodatkowo, można posłużyć się definicją domu jednorodzinnego z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o spółdzielniach mieszkaniowych*, zgodnie z którą domem jednorodzinny w rozumieniu ustawy jest dom mieszkalny, jak również samodzielna część domu bliźniaczego lub szeregowego przeznaczona przede wszystkim do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych. Pozostałe budynki powinny być wykazane w pozycji „pozostałe nieruchomości”.

Ujawnieniu podlega dom zarówno stojący na gruncie należącym do osoby składającej oświadczenie, jak również stojący na gruncie znajdującym się w użytkowaniu wieczystym, czy dom w spółdzielni mieszkaniowej, itp. Należy podać powierzchnię całkowitą oraz wartość domu. Przy szacowaniu wartości nieruchomości należy wziąć pod uwagę zarówno wartość domu, jak i działki, na której stoi dom, pod warunkiem, że właścicielem lub współwłaścicielem działki jest osoba składająca oświadczenie.

Przy określaniu wartości domu należy samemu oszacować wartość rynkową przedmiotowej nieruchomości. Jeśli znana jest aktualna wycena nieruchomości dokonana przez upoważniony do takiej działalności podmiot, należy wpisać dokładną wartość.

Obowiązek podania wartości nieruchomości występuje tylko w odniesieniu do praw zbywalnych (nie dotyczy np. najmu).

Następną informacją jaka musi być zamieszczona to tytuł prawny do nieruchomości, np.: **własność notarialna, użytkowanie wieczyste, najem, dzierżawa, itp.**

2. poz.2 – **Mieszkanie** - samodzielnym lokalem mieszkalnym, jest wydzielona trwałymi ścianami w obrębie budynku izba lub zespół izb przeznaczonych na stały pobyt ludzi, które wraz z pomieszczeniami pomocniczymi służą zaspokajaniu ich potrzeb mieszkaniowych. Zgodnie z art. 2 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o spółdzielniach mieszkaniowych*. Do lokalu mogą przynależeć, jako jego części składowe, pomieszczenia, choćby nawet do niego bezpośrednio nie przylegały lub były położone w granicach nieruchomości gruntowej poza budynkiem, w którym wyodrębniono dany lokal, a w szczególności: piwnica, strych, komórka, garaż.

Ujawnieniu podlega mieszkanie z podaniem powierzchni oraz wartości. Podając powierzchnię całkowitą mieszkania, należy uwzględnić również powierzchnię pomieszczeń przynależnych. Przy określaniu wartości mieszkania należy samemu oszacować wartość rynkową przedmiotowej nieruchomości. Jeśli znana jest aktualna wycena nieruchomości dokonana przez upoważniony do takiej działalności podmiot, należy wpisać dokładną wartość. Obowiązek podania wartości nieruchomości występuje tylko w odniesieniu do praw zbywalnych (nie dotyczy np. najmu). W przypadku prawa lokatorskiego nie wydaje się celowe podawanie wartości mieszkania, ponieważ jest to prawo zbliżone do najmu, a zatem prawo niepoddające się zasadniczo wycenie (nie ma powszechnie przyjętych kryteriów szacowania prawa najmu).

Następną informacją jaka musi być zamieszczona to tytuł prawny do nieruchomości, np.:

- lokal mieszkalny stanowiący odrębną nieruchomość - mieszkanie wykupione na własność od spółdzielni, gminy, zakładów pracy lub kupione od dewelopera. W tym przypadku tytuł prawny do lokalu to „własność”, natomiast nie jest to „mieszkanie własnościowe”,
- spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, zwane potocznie „mieszkanie własnościowe”,
- spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu, zwane potocznie „mieszkanie spółdzielcze”,
- lokal wchodzący w skład mieszkaniowego zasobu gminy, tak zwane „mieszkanie komunalne” - prawo najmu mieszkania należącego do Towarzystwa Budownictwa Społecznego.

3. poz.3 - **Gospodarstwo rolne** - zgodnie z art. 2 ust. 1. ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. *o podatku rolnym*, za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów, o których mowa w art. 1, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej. Kodeks cywilny stwierdza w art. 55, że za gospodarstwo rolne uważa się grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą, oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego. Dla potrzeb oświadczeń majątkowych należy korzystać z obu podanych definicji.

Należy określić rodzaj gospodarstwa rolnego. W świetle prawa cywilnego można wyróżnić gospodarstwo rolne:

- wspólne - czyli stanowiące współwłasność co najmniej dwóch osób. W przypadku współwłasności w częściach ułamkowych należy przy danej nieruchomości oznaczyć wielkość udziału we współwłasności za pomocą ułamka,
- indywidualne - czyli stanowiące własność jednej osoby. Rolnik indywidualny to osoba fizyczna będąca właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych o łącznej powierzchni użytków rolnych

nieprzekraczającej 300 ha, prowadząca osobiście gospodarstwo rolne, posiadająca kwalifikacje rolnicze, zamieszkała w gminie, na obszarze której położona jest jedna z nieruchomości rolnych wchodzących w skład tego gospodarstwa.

Należy określić wartość gospodarstwa oraz rodzaj zabudowy. Podając wartość gospodarstwa rolnego, trzeba oprzeć się na oszacowaniu własnym. Podana wartość musi odpowiadać realiom rynkowym. Obowiązek podania wartości gospodarstwa rolnego występuje tylko w odniesieniu do praw zbywalnych (nie dotyczy np. dzierżawy). Określając rodzaj zabudowy należy wymienić, oprócz budynków, także budowle położone na terenie gospodarstwa (np. budynki gospodarcze, silosy, wiaty, itp.)

Następną informacją jaka musi być zamieszczona to tytuł prawny do gospodarstwa rolnego, np.:

- użytkowanie wieczyste,
- posiadanie samoistne,
- użytkowanie,
- zarząd,
- dzierżawa, itp.

Należy podać kwoty przychodów i dochodów osiągniętych w roku ubiegłym z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego (także otrzymane dotacje z Unii Europejskiej). W przypadku, gdy nie jest prowadzona produkcja rolnicza, tj. nie osiągamy żadnych przychodów/dochodów i nie poniesiono kosztów z tego tytułu należy wstawić "0", a nie pozostawiać pustą rubrykę, gdyż nie wiadomo, czy wartości te w rzeczywistości wynoszą "0", czy osoba wypełniająca oświadczenie zapomniała wpisać dane czy też z innych powodów nie wpisała tych danych.

Przychodem z dzierżawy gospodarstwa rolnego jest kwota czynszu. Natomiast w sytuacji dzierżawy gospodarstwa rolnego za kwotę stanowiącą równowartość podatku rolnego przychodem rolnika będzie kwota podatku rolnego, pokryta przez dzierżawcę.

4. poz.4 - **Inne nieruchomości**- należy ujawnić wszystkie posiadane nieruchomości, które nie mieszczą się w kategoriach: dom, mieszkanie, gospodarstwo rolne. Podaje się przykładowo:

- działkę, na której pobudowany został dom wymieniony w pkt. II.1 oświadczenia majątkowego,
- udział w gruncie oraz w częściach wspólnych budynku przynależny do posiadanego mieszkania,
- nieruchomości, na których znajdują się jeziora, stawy,
- grunty gospodarcze i leśne nie wchodzące w skład gospodarstwa rolnego,
- nieużytki,
- działki rekreacyjne,

- garaże, warsztaty, budynki gospodarcze, itp.

Następnie należy podać wielkość nieruchomości, tytuł prawny oraz wartość. Podając wartość nieruchomości, należy oprzeć się na własnym oszacowaniu, które jednak musi uwzględniać realia rynkowe. Jeśli dokładna wartość rynkowa jest znana, to należy się nią posłużyć. Obowiązek podania wartości nieruchomości występuje tylko w odniesieniu do praw zbywalnych (nie dotyczy np. dzierżawy lub wynajmu).

Uwaga.

W przypadku każdej z części należy podać informacje dotyczące: powierzchni, wartości oraz tytułu prawnego domu, mieszkania, gospodarstwa rolnego i innych nieruchomości. Powierzchnię nieruchomości podaje się na podstawie aktu notarialnego, przydziału lokalu albo na podstawie innych posiadanych i wiarygodnych dokumentów. Należy pamiętać o dokładnym podawaniu jednostki miary, wg której określamy powierzchnię nieruchomości, np. m², ar, ha. Wartości danej nieruchomości – podajemy wartość rzeczywistą a nie szacunkową według stanu na dzień, na który składane jest oświadczenie majątkowe (nie podajemy ceny nabycia). Może ona wynikać z porównania cen nieruchomości o podobnym standardzie znajdujących się na tym samym obszarze lub wynikać z innych wiarygodnych źródeł (np. z polisy ubezpieczeniowej, z wyceny rzeczoznawcy). Obowiązek podania wartości nieruchomości występuje tylko w odniesieniu do praw zbywalnych.

Tytułem prawnym jest np.: własność, współwłasność, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, użytkowanie wieczyste, najem, dzierżawa, użyczenie.

Nie jest tytułem prawnym akt notarialny ani księga wieczysta. Pierwsze z nich to rodzaj umowy potwierdzającej nabycie nieruchomości lub praw do niej, druga zaś jest jedynie rejestrem publicznym, który przedstawia stan prawny nieruchomości.

Nie jest wskazaniem tytułu prawnego podanie „współwłasność majątkowa” lub „wspólność majątkowa”. Powyższe określa ustrój majątkowy jakim objęta jest dana nieruchomość lub prawo (czy dana nieruchomość wchodzi w skład majątku wspólnego małżonków, czy też stanowi majątek odrębny składającego oświadczenie), natomiast nie określa tytułu prawnego jakim dysponują małżonkowie w ramach wspólności majątkowej.

W przypadku współwłasności w częściach ułamkowych należy przy danej nieruchomości oznaczyć wielkość udziału we współwłasności za pomocą ułamka (*np. własność - małżeńska wspólność majątkowa, współwłasność do 1/3 - majątek odrębny*).

Należy też pamiętać, że dokładne adresy poszczególnych nieruchomości wykazanych w punkcie II, powinno się wykazać w części B oświadczenia majątkowego w taki sposób, aby jasno wynikało, która nieruchomość, gdzie jest położona.

Nie powinny zdarzać się sytuacje, że ten sam dom, lokal mieszkalny lub działka mają w oświadczeniu majątkowym składanym np. za 2014 r. powierzchnię (czy też wartość) różną (znacząco) od wykazanej w oświadczeniu za 2013 r. - chyba, że w 2014r. część nieruchomości

wykazanej w 2013r. została np. zbyta lub rozbudowana. Wykazując dane dotyczące nieruchomości powinno się je konfrontować z danymi wykazanymi w oświadczeniach za poprzednie lata.

III i IV. Udziały i akcje w spółkach handlowych.

Osoby składające oświadczenia majątkowe zobowiązane są do ujawnienia informacji o posiadanych udziałach lub akcjach w spółkach handlowych.

Radni dodatkowo mają obowiązek ujawnić posiadane udziały lub akcje w spółkach handlowych z udziałem powiatowych osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby.

Należy podać:

- liczbę i emitenta udziałów lub akcji,
- informację czy udziały te lub akcje stanowią pakiet większy niż 10% udziałów lub akcji w spółce, nazwy spółek,
- informację o wysokości dochodu osiągniętego z tytułu posiadania udziałów lub akcji w roku ubiegłym.

Bardzo istotne jest właściwe określenie dochodu z udziałów lub akcji. Jako dochód uzyskany z posiadanych udziałów lub akcji w spółkach handlowych należy podać dochód faktycznie uzyskany, np.:

- dywidenda,
- dochód z umorzenia udziałów lub akcji,
- dochód z odpłatnego zbycia udziałów lub akcji na rzecz spółki w celu umorzenia tych udziałów lub akcji,
- wartość majątku otrzymanego w związku z likwidacją osoby prawnej,
- dochód przeznaczony na podwyższenie kapitału zakładowego,
- dochód stanowiący równowartość kwot przekazanych na kapitał zakładowy z innych kapitałów, itp.

Wszystkie te kategorie powinny zostać ujawnione w oświadczeniu majątkowym.

W przypadku oświadczeń składanych przez radnych, wyjaśnienia wymaga również definicja powiatowych osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby. Żeby określić o jakie podmioty chodzi należy sięgnąć m.in. do art. 46 ust. 2 oraz art. 49 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie powiatowym*.

V. Nabycie mienia w drodze przetargu.

W oświadczeniu majątkowym należy również ujawnić nabyte w drodze przetargu prawa własności i inne prawa majątkowe od:

- Skarbu Państwa,
- innej państwowej osoby prawnej,

- jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków,
- komunalnej osoby prawnej.

Należy podać opis mienia, datę nabycia (dzień, miesiąc, rok) oraz podmiot, od którego mienie nabyto. Należy także pamiętać, iż w punkcie tym wykazuje się mienie nabyte w danym roku, natomiast w latach następnych mienie te wykazuje się w punkcie II oświadczenia jako nieruchomości.

Mając na względzie przesłanki jakim ma służyć ujawnianie opisywanego majątku, tj. mienia nabytego w okresie pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska, należy przyjąć następujące zasady: podajemy mienie nabyte w drodze przetargu w roku ubiegłym (w przypadku oświadczeń wg stanu na dzień 31 grudnia), nawet jeżeli zostało zbyte przed 31 grudnia; w przypadku zbycia mienia przed 31 grudnia, mienie to nie znajdzie odzwierciedlenia w pkt II oświadczenia. Nabyta od jednostki samorządu terytorialnego w drodze przetargu działka budowlana winna być wykazana w pkt. II.4 oraz w pkt. V oświadczenia majątkowego.

-

W przypadku oświadczeń składanych pierwszy raz podajemy posiadane mienie nabyte w dowolnym czasie w przeszłości.

Należy również pamiętać, o tym, aby:

- ujawnić całe mienie nabyte w drodze przetargu od ww. podmiotów,
- wykazać mienie nabyte przez współmałżonka, chyba że należy do jego majątku odrębnego,
- podać mienie wskazane już w innych punktach oświadczenia, jeżeli zostało nabyte w sposób opisany w tym punkcie,
- nie wykazywać mienia, nabytego od ww. podmiotów w drodze bezprzetargowej.

VI. Prowadzenie działalności gospodarczej.

CO TO JEST DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA?

Działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły – art. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 2021 r. *Prawo przedsiębiorców*.

W punkcie VI należy ujawnić:

- fakt prowadzenia działalności gospodarczej, jej przedmiot oraz formę prawną, ewentualnych współników oraz przychód i dochód osiągnięty z tego tytułu w roku ubiegłym. Jeżeli osoba składająca oświadczenie majątkowe poniosła stratę z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, to wpisujemy kwotę uzyskanego przychodu i kwotę poniesionej straty,
- fakt zarządzania taką działalnością (również jako przedstawiciel lub pełnomocnik),
- formę prawną oraz przedmiot działalności, formę prawną, ewentualnych współników oraz przychód i dochód uzyskany z tego tytułu w roku ubiegłym,

Ujawniamy także zawieszoną działalność gospodarczą.

Ujawnieniu nie podlega informacja o prowadzonej działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego. Gospodarstwo rodzinne to gospodarstwo rolne prowadzone przez rolnika indywidualnego, w którym łączna powierzchnia użytków rolnych jest nie większa niż 300 ha. Rolnik indywidualny to osoba fizyczna będąca właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych o łącznej powierzchni użytków rolnych nieprzekraczającej 300 ha, prowadząca osobiście gospodarstwo rolne, posiadająca kwalifikacje rolnicze, zamieszkała w gminie, na obszarze której położona jest jedna z nieruchomości rolnych wchodzących w skład tego gospodarstwa.

Ujawnienie faktu zarządzania działalnością gospodarczą oznacza:

- wskazanie na okoliczność prowadzenia spraw spółki osobowej prawa handlowego ewentualnie spółki cywilnej jako wspólnik tych spółek i osiągnięcia z tego tytułu (jeżeli prawo na to pozwala) innego dochodu niż ten wynikający z zaangażowania kapitałowego w podmiocie,
- zarządzanie podmiotami gospodarczymi na podstawie kontraktu menadżerskiego lub umów o podobnym charakterze,
- ujawnienie faktu zarządzania działalnością w charakterze przedstawiciela lub pełnomocnika (w tym prokurenta) podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą.

Przedmiot działalności najlepiej wskazać posługując się oznaczeniami Polskiej Klasyfikacji Działalności -PKD. Formą prawną prowadzonej działalności gospodarczej będzie prowadzenie działalności gospodarczej na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej -CEiDG (prowadzenie działalności na własny rachunek lub w formie spółki cywilnej) oraz prowadzenie działalności gospodarczej w ramach jednego z rodzajów spółek osobowych wskazanych w przepisach kodeksu spółek handlowych (spółka jawna, partnerska, komandytowa).

Powyższe dane (w przypadku corocznych oświadczeń majątkowych) powinny być zgodne z danymi wykazanymi w zeznaniach rocznych składanych do urzędu skarbowego, a ich kopie oraz ewentualne korekty tych zeznań należy dołączać do oświadczeń majątkowych. Należy pamiętać także, że w przypadku składania do urzędu skarbowego kilku zeznań podatkowych, do oświadczenia należy dołączać kopie wszystkich zeznań rocznych (np. PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-38, PIT-39). Natomiast nie dołącza się kopii informacji PIT-11, PIT-11A, PIT-8C.

W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej opodatkowanej zryczałtowanym podatkiem dochodowym w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, czy też najmu, osoba składająca oświadczenie majątkowe wykazuje w nim przychód wynikający z zeznania podatkowego PIT-28, natomiast kwotę dochodu określa sama.

W przypadku zaś prowadzenia działalności gospodarczej opodatkowanej w formie karty podatkowej, składający oświadczenie majątkowe, określa samodzielnie zarówno kwotę przychodu, jak i dochodu (czy też poniesionej straty).

W przypadku pierwszego i ostatniego oświadczenia majątkowego ww. wielkości, podaje się na dzień zdarzenia uzasadniającego złożenie oświadczenia majątkowego.

VII.   Udział we władzach spółek handlowych.

W tym punkcie należy ujawnić fakt uczestniczenia we władzach statutowych spółek handlowych: zarządzie, radzie nadzorczej, komisji rewizyjnej. Należy również podać datę objęcia funkcji oraz dochód osiągnięty z tego tytułu w ubiegłym roku.

Jak wynika ze wzorów oświadczeń, radni wykazują jedynie uczestnictwo w organach spółek handlowych, natomiast pracownicy samorządowi są zobligowani ponadto do ujawnienia faktu uczestniczenia we władzach spółdzielni oraz fundacji prowadzących działalność gospodarczą. Wskazane byłoby podanie przez pracowników samorządowych zasiadających we władzach statutowych spółek handlowych nazwę tego organu państwowego, przez który zostali zgłoszeni do pełnienia funkcji.

Wynika to z faktu, że ustawa o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, zabrania omawianym osobom bycia członkami zarządu, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego.

Powyższe nie dotyczy osób, które zostały zgłoszone do objęcia takich stanowisk przez: Skarb Państwa, inne państwowe osoby prawne, spółki z udziałem Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub inne osoby prawne jednostek samorządu terytorialnego lub związek metropolitalny; osoby te nie mogą zostać wskazane do więcej niż dwóch spółek prawa handlowego z udziałem podmiotów wskazujących te osoby.

VIII.   Inne dochody.

Należy podać wszystkie dochody (nie mylić z przychodami) osiągnięte z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej lub zajęć, które nie zostały wymienione w poprzednich punktach. Należy wykazać tu zarówno dochody ujęte w zeznaniach rocznych jak również w innych dokumentach w zakresie podatku od czynności cywilnoprawnych, spadków lub darowizn. Ujawnieniu podlega dochód opodatkowany, jak również wolny od podatku.

Pomijanie informacji o osiągniętych dochodach (przychodach) np. z tytułu sprzedaży nieruchomości, otrzymanych spadków lub darowizn stanowi o niedokładności i wadliwości oświadczenia. Fakt ten ogranicza bowiem możliwość prawidłowej oceny sytuacji majątkowej osoby składającej oświadczenie i może prowadzić do błędnych wniosków, a co za tym idzie, wystąpienie do Centralnego Biura Antykorupcyjnego z wnioskiem o kontrolę oświadczenia majątkowego.

Zatem, w punkcie tym, należy wykazać dochód uzyskany z poszczególnych tytułów m.in.:

- ze stosunku pracy (również dodatkowe świadczenia jak: nagrody jubileuszowe, nagrody uznaniowe, itp.), w tym spółdzielczy stosunek pracy, członkostwo w rolniczej

spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, praca nakładcza,

- emerytury lub renty,
- działalności wykonywanej osobiście, w tym z umowy o dzieło lub zlecenia,
- z praw majątkowych, w tym z praw autorskich,
- z najmu i dzierżawy, (chyba, że są prowadzone w ramach działalności gospodarczej, wtedy należy uwzględnić dochody z tego tytułu w punkcie VI),
- z diety z tytułu pełnienia funkcji radnego (również kwotę stanowiącą zwrot kosztów),
- jednorazowego świadczenia np. odszkodowania, wygrane,
- z odpłatnego zbycia nieruchomości,
- otrzymane środki finansowe w formie darowizn lub spadków,
- sprzedaż nieruchomości,
- sprzedaż samochodu (przychód),
- działy specjalne produkcji rolnej, jeżeli prowadzone są poza gospodarstwem rolnym,
- inne źródła np. dopłaty z ARiMR, ARR (jeżeli nie zostały wykazane w pkt II 3), zasiłki dla bezrobotnych, alimenty, itp.

Należy pamiętać, że w punkcie tym:

- nie wykazujemy przychodów, tylko dochody,
- podaje się dochód uzyskany w ciągu całego okresu, za jaki składane jest oświadczenie (nie należy podawać miesięcznej kwoty dochodu),
- ujawnieniu podlega dochód opodatkowany, jak również wolny od podatku.

Należy pamiętać, że w punkcie tym:

- 1) wykazujemy dochody własne (nie małżonka ani łącznie z małżonkiem) z poszczególnych źródeł,
- 2) nie wykazujemy przychodów, a tylko dochody z poszczególnych źródeł wynikające z zeznania podatkowego.

Zdarzają się sytuacje, że dochód z poszczególnego źródła wykazany w oświadczeniu majątkowym jest niezgodny z dochodem wynikającym z rozliczenia rocznego. Taka sytuacja nie powinna mieć miejsca. Nie należy także wykazywać dochodów miesięcznych tylko za cały rok podatkowy. Jeśli z zeznania podatkowego wynika, że osoba osiągnęła dochody z kilku rodzajów źródeł, np. ze stosunku pracy, umowy o zlecenie i dzieło, z innych źródeł, należy wtedy wykazać w oświadczeniu dochody z każdego źródła odrębnie a nie łącznie. W sytuacji, gdy podatnik osiąga dochody ze stosunku pracy i z tego samego zakładu pracy otrzymał np. świadczenie urlopowe (wykazane w innych źródłach) lub wykonywał czynności w ramach umowy o zlecenie i dzieło (także wykazane w odpowiedniej rubryce w informacji PIT-11/8B uzyskanej od płatnika), dochody takie należy odpowiednio wykazać w poszczególnych źródłach dochodu zarówno w zeznaniu podatkowym jak i w oświadczeniu majątkowym, ponieważ pomimo że wypłacane są przez jeden zakład pracy są jednak dochodami z różnych tytułów. Zdarzają się także błędy tego typu, że podatnik wykazuje z jednego źródła

przychód, z innego zaś dochód. Powinno wykazywać się zawsze tylko dochody, które stanowią przychód minus koszty uzyskania. Nie może być też takich sytuacji, że osoba dołącza do oświadczenia kopię zeznania, a w oświadczeniu nie wykazuje żadnych dochodów.

Kolejną ważną kwestią jest nieuwzględnianie przez niektóre osoby dochodów z tytułu otrzymywanych diet. Dieta jest przychodem. Nie jest to wprawdzie przychód podlegający opodatkowaniu, ale należy wykazać go w oświadczeniu.

To samo dotyczy przychodów osiągniętych w danym roku z tytułu sprzedaży nieruchomości lub mienia ruchomego. W przypadku więc odpłatnego zbycia nieruchomości powstaje u danej osoby przychód, tak samo jak w przypadku sprzedaży np. samochodu. Zatem przychody z ww. sprzedaży winny być wykazywane w tym punkcie jako inne źródła. Informacje takie dodatkowo tworzą bardziej przejrzysty obraz do dokonania porównania bieżących oświadczeń majątkowych z oświadczeniami za lata poprzednie i za lata następne i po części tłumaczą, dlaczego np. dana nieruchomość czy samochód nie zostały już wykazane w następnym oświadczeniu majątkowym.

Jak wspomniano już, do oświadczenia majątkowego należy załączyć kserokopię zeznania (zeznań) składanych do urzędu skarbowego za rok, którego dotyczy oświadczenie. Dane wykazane w zeznaniu powinny pokrywać się z danymi z zeznania wykazanymi w oświadczeniu (w oświadczeniu oczywiście mogą znajdować się dane o dochodach, których nie uwzględnia się w zeznaniu). Osoby rozliczane przez ZUS lub KRUS na druku PIT40A, które nie uzyskują innych dochodów opodatkowanych podatkiem dochodowym i które nie składają do urzędu skarbowego zeznania rocznego, mają obowiązek dołączyć do oświadczenia majątkowego kopię PIT40A. Dodatkowo należy tu podkreślić, że do oświadczenia dołącza się nie informacje PIT-11/8B o uzyskanych dochodach od płatnika, ale zeznanie (zeznanie) roczne.

IX. Składniki mienia ruchomego.

Mieniem ruchomym jest własność i inne prawa majątkowe dotyczące wszelkich rzeczy nie będących nieruchomościami.

W tym punkcie należy wykazać mienie ruchome (w tym również zwierzęta, jeśli nie wchodzi w skład gospodarstwa rolnego) o wartości przekraczającej 10 000 zł, będące własnością osoby składającej oświadczenie bądź należące do jej majątku wspólnego. Należy pamiętać, że wykazaniu podlega tylko rodzaj mienia, nie ma obowiązku deklarowania jego wartości.

Przy czym można wskazać wartość składników majątku ruchomego, pamiętając przy tym o wartości na konkretny dzień (31 grudnia - oświadczenie roczne, lub na dzień związany z określonym zdarzeniem nakładającym obowiązek złożenia oświadczenia).

Do składników mienia ruchomego należy zaliczyć m.in.:

- meble,
- dzieła sztuki,

- biżuteria,
- sprzęt RTV i AGD,
- pojazdy mechaniczne, np. samochody, urządzenia, maszyny, również te służące do wykonywania działalności gospodarczej, gdy nie są własnością odrębnej osoby prawnej. Przy pojazdach mechanicznych podaje się markę, model i rok produkcji pojazdu,
- obiekty trwale nie związane z gruntem, np. domki kempingowe,
- zwierzęta, jeśli nie wchodzą w skład gospodarstwa rolnego - i inne.

W przypadku pojazdów mechanicznych należy:

- podać markę, model i rok produkcji,
- uwzględnić mienie ruchome stanowiące własność lub współwłasność małżeńską (nieistotne jest, na którego z małżonków został zarejestrowany pojazd),
- podać również pojazdy pozostające we współwłasności innej niż małżeńska (np. z dzieckiem, rodzicem, bankiem itp. ze wskazaniem udziału we współwłasności - ułamek).

Uwaga:

Jeśli podatnik w jednym roku oświadcza posiadanie samochodu, to w kolejnym oświadczeniu powinien również go wykazać bądź wskazać przyczynę, dla której zaniechał jego wykazania (patrz opis do pkt VIII).

X. Zobowiązania pieniężne.

Zgodnie z art. 353 § 1 Kodeksu cywilnego „zobowiązanie” polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić. Ponieważ ani przepisy ustaw zobowiązujących do składania oświadczeń majątkowych, ani wzory formularzy oświadczeń nie precyzują o jakie zobowiązania chodzi, przyjąć należy, że wykazaniu podlegają zobowiązania o charakterze pieniężnym, istniejące na dzień, według stanu na który oświadczenie jest składane, których wartość przekracza 10 000 zł. Ujawnieniu podlegają kredyty i pożyczki zaciągnięte zarówno w walucie polskiej jak i obcej:

- w bankach,
- w innych instytucjach oszczędnościowo-kredytowych,
- od osób prywatnych,
- z funduszy zakładowych,
- pozostałe zobowiązania (np. obowiązek wypłaty odszkodowania lub zadośćuczynienia osobie trzeciej za wyrządzoną szkodę),
- aktualny stan zadłużenia na kartach kredytowych czy liniach debetowych.

Przy każdym zobowiązaniu należy podać warunki zobowiązania:

- nazwa podmiotu lub dane osoby, wobec których zostało zaciągnięte zobowiązanie pieniężne,

- cel na jaki zobowiązanie zostało zaciągnięte wraz z tytułem prawnym, np. umowa kupna, kredyt konsumpcyjny, zobowiązanie wynikające z tytułu wyroku, itp.,
- wysokość zobowiązania oraz okres, na jaki zobowiązanie zostało zaciągnięte,
- stan zadłużenia na 31 grudnia poprzedniego roku lub na dzień związany z określonym zdarzeniem nakładającym obowiązek złożenia oświadczenia,
- inne warunki (np. wysokość oprocentowania).

Należy pamiętać, że:

Podając warunki zaciągniętego zobowiązania, podajemy w związku z jakim zdarzeniem to następuje, np.

- zakup mieszkania,
- zakup samochodu,
- zakup lokalu użytkowego,
- budowa budynku mieszkalnego.

Niewystarczająca jest informacja typu „kredyt hipoteczny”, gdyż nie precyzuje ona konkretnego celu, zdarzenia, w związku, z którym powstało zobowiązanie. Należy podać zobowiązania własne wchodzące w skład współwłasności małżeńskiej oraz wspólne z innymi osobami.

Wysokość zobowiązania podaje się na dzień 31 grudnia (oświadczenie roczne) lub na dzień związany z określonym zdarzeniem nakładającym obowiązek złożenia oświadczenia. Zawsze należy podawać w walucie, w jakiej zostało zaciągnięte zobowiązanie.

CZĘŚĆ B OŚWIADCZENIA MAJĄTKOWEGO (NIEJAWNA)

Wypełniając tę część należy pamiętać, że jest ona niejawna, które nie będą udzielane osobom trzecim a informacje w niej zawarte nie są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej.

Podać w niej należy adres zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe. W przypadku, gdy adres zamieszkania osoby składającej oświadczenie pokrywa się z adresem mieszkania lub domu wymienionego w części A pkt. II oświadczenia, należy ten adres wpisać powtórnie.

Należy dokładnie określić miejsca położenia wszystkich nieruchomości wskazanych w części A pkt II oświadczenia. Podany adres powinien zawierać wszystkie elementy umożliwiające usytuowanie nieruchomości, tj. nie tylko miejscowość, ale także ulicę, numer domu i lokalu, numer działki w przypadku nieruchomości gruntowych niezabudowanych.

Uwaga: liczba i kolejność ujawnionych adresów winna odpowiadać liczbie i kolejności nieruchomości wykazanych w części A pkt. II.

NAJCZĘŚCIEJ WYSTĘPUJĄCE NIEPRAWIDŁOWOŚCI

O tym, czy złożone oświadczenie majątkowe uznane zostanie za wadliwe, czy też jedynie za niestarannie sporządzone decyduje rodzaj stwierdzonej nieprawidłowości. Oświadczenia, których treść budzi podejrzenie, że osoba je składająca podała nieprawdę lub zataiła prawdę, podmiot dokonujący analizy oświadczenia występuje do Centralnego Biura Antykorupcyjnego z wnioskiem o kontrolę jej oświadczenia majątkowego.

Najczęściej występujące braki, pomyłki lub uchybienia:

- złożenie dokumentacji niekompletnej (brak drugiego oryginalnego egzemplarza oświadczenia majątkowego, bądź jego poszczególnych stron lub brak kopii zeznania podatkowego PIT).
- zdarza się również, że składane dwa egzemplarze oświadczenia różnią się treścią między sobą, lub jeden z nich jest niewierzytelnią kopią,
- pozostawienie niektórych rubryk oświadczenia niewypełnionych,
- brak podpisu na oświadczeniu majątkowym osoby zobowiązanej do jego sporządzenia,
- brak określenia przynależności poszczególnych składników majątku do majątku odrębnego lub majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową,
- brak określenia miejsca zatrudnienia, stanowiska lub funkcji,
- brak podania nazwiska rodzowego,
- brak określenia tytułu prawnego do posiadanej nieruchomości, wykazania jej powierzchni i wartości,
- brak wykazania osiągniętego przychodu i dochodu z gospodarstwa rolnego,
- brak wykazania lub niezgodność kwot dochodów ujętych w oświadczeniu majątkowym w porównaniu ze złożonym zeznaniem podatkowym PIT,
- podanie ogólnego osiągniętego dochodu, bez podziału i wskazania kwot uzyskanych z poszczególnych tytułów,
- mylenie przez składającego oświadczenie kwoty przychodu i dochodu,
- brak wykazania całego lub częściowego dochodu (np. diety) z tytułu pełnienia funkcji społecznych i obywatelskich,
- brak określenia warunków, na jakich zaciągnięto kredyt (wobec kogo zaciągnięto zobowiązanie finansowe, w związku z jakim zdarzeniem oraz w jakiej wysokości).

POSTĘPOWANIE ZE ZŁOŻONYMI OŚWIADCZENIAMI MAJĄTKOWYMI

Osoba, której złożono oświadczenie majątkowe, przeprowadza jego analizę. Przekazuje też jeden egzemplarz złożonych dokumentów urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie. Analizy dokumentów, poszerzonej o porównanie dokumentów do zeznania podatkowego (PIT) złożonego przez małżonka osoby składającej oświadczenie, dokonuje również urząd skarbowy, któremu został przekazany drugi egzemplarz oświadczenia majątkowego. W przypadku podejrzenia, że osoba składająca oświadczenie majątkowe podała w nim nieprawdę lub zataiła prawdę, podmiot dokonujący analizy oświadczenia występuje do Centralnego Biura Antykorupcyjnego z wnioskiem o kontrolę jej oświadczenia majątkowego

Osoba, która przeprowadziła analizę oświadczeń, w terminie do 30 października każdego roku, przedstawia radzie powiatu informacje o osobach, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie, nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły nieprawidłowe oświadczenia, jak również w działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.

Dokumentacja oświadczeń majątkowych jest przechowywana przez okres 6 lat. Kopie jawnej części oświadczenia majątkowego (Część A) otrzymuje starosta - celem publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Opracowano na podstawie:

1. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920).
2. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2003 r. w sprawie określenia wzorów formularzy świadczeń majątkowych radnego powiatu, członka zarządu powiatu, sekretarza powiatu, skarbnika powiatu, kierownika jednostki organizacyjnej powiatu, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu starosty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2019).
3. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2019 r. poz.2399).
4. Ustawa z dnia 25 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2021 r. poz.328).
5. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162).
6. Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333).
7. Ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1208)
8. Ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333).
9. Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359).
10. Kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740).
11. Kodeks karny z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz. U. z 2020 r. poz.1444).
12. T. Płonka „Jak bezbłędnie wypełnić oświadczenie majątkowe” Gazeta Samorządu i Administracji, INFOR, nr 6-8 z dnia 13.03.2008 r. i 10.04.2008 r.
13. M. Andrzejewski, H. Dolecki, A. Lutkiewicz-Rucińska, A. Olejniczak, T. Sokołowski, A. Sylwestrzak, A. Zielonecki, Komentarz do Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego Lex 2010.